

Strukturoitujen Sijoitustuotteiden Sanastoa

Arvostuspäivä

on ajankohta, jonka mukaan lähtö- ja loppuarvo määritetään.

Allokaatio

Eri arvopaperilajien pidemmälle aikavälille määritetty suhteellinen osuus sijoitussalkussa.

Arbitraasi

Arvopaperin, valuutan tai hyödykkeen osto ja myynti eri markkinoiden tilapäisiä hinnoittelueroja hyödyntäen riskittömän tuoton saamiseksi.

Arvo-osuus

Arvo-osuusjärjestelmään liitetty arvopaperi. Arvo-osuudet korvaavat painetut arvopaperit, kuten osakekirjat ja joukkovelkakirjat. Sijoitusrahasto-osuudet eivät vielä ole arvo-osuusjärjestelmässä.

Arvo-osuusrekisteri

Valtiovarainministeriön toimiluvan alainen rekisteri, jossa arvo-osuustilejä pidetään.

Arvo-osuustili

Sijoittajan henkilökohtainen tili, jolle kirjataan hänen omistuksensa yhtiöittäin ja arvo-osuuslajeittain.

Arvopaperi

Arvopaperikaupan kohteena oleva asiakirja tai arvo-osuus, kuten osake, joukkovelkakirja tai sijoitusrahasto-osuus.

Arvopaperimarkkinat

Arvopaperi on kaupan kohteena oleva asiakirja, osake- tai joukkovelkakirja.

Arvopaperistaminen

Arvopapereiden, kuten joukkovelkakirjojen tai muiden jälkimarkkinoille sopivien rahoitusmuotojen käyttö perinteisen pankkilainan asemesta.

Arvopaperisäilytys

Pankin tai muun arvopaperinvälittäjän palvelu, jossa arvopapereita säilytetään ja hoidetaan asiakkaan lukuun.

Basis point

Prosenttiyksikön sadasosa (0,01). Pienin yksikkö, jolla korko voi muuttua.

Bear market

Markkinoiden laskukausi.

Benchmark-indeksi

Indeksi, johon sijoitusrahaston tuottoa verrataan rahaston sääntöjen mukaan, esimerkiksi HEX-portfolioindeksi.

Bond(i)

Ks. joukkovelkakirjalaina (englanniksi bond)

Bullet-laina

Joukkolaina, joka maksetaan takaisin yhdessä erässä laina-ajan päättyessä.

CD

Certificate of deposit. Ks. sijoitustodistus.

Duraatio

Joukkovelkakirjasta saatavien kassavirtojen (korkojen ja pääomien takaisinmaksun) painotettu keskimääräinen juoksuaika.

Efektiivinen korko/tuotto

Arvopaperin korko/tuotto suhteessa sen markkina-arvoon.

Emissio

Arvopaperin, kuten joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlasku, osakeanti.

Emissiokurssi

Joukkovelkakirjan liikkeeseenlaskukurssi, joka voi poiketa nimelliskurssista eli sadasta. Jos kurssi on alle 100, lainasta maksetaan enemmän kuin nimellisarvon verran.

ETF, Exchange Traded Fund

Sijoitusrahaston osuus, jolla käydään kauppaa pörssissä.

Euribor-korko

Euroalueen päivittäin julkaistavat viitekorot, jotka muodostuvat eurooppalaisten pankkien sijoitustodistusten markkinoilla.

FED

Yhdysvaltain keskuspankki.

Indeksilainan tuotto

on sidottu kohde-etuuden, kuten esimerkiksi osakkeen, osakeindeksin, valuutan tai hyödykkeen, arvonmuutokseen.

Indeksirahasto

Sijoitusrahasto, joka sijoittaa eri osakkeisiin samassa suhteessa kuin niiden osuus on indeksistä. Pyrkii siis jäljittelemään indeksin kehitystä.

Johdannainen

Sijoitusinstrumentti, jonka arvo perustuu jonkin toisen, kohde-etuutena olevan arvopaperin, indeksin, valuutan, hyödykkeen tai oikeuden arvoon. Optiot, futuurit ja termiinit ovat johdannaisia.

Johdannaismarkkinat

Markkinat, joilla kaupankäynnin kohteena olevan sopimuksen arvo perustuu toisen kohteen, esimerkiksi osakkeen, indeksin tai joukkovelkakirjan arvoon. Optiot ja termiinit ovat johdannaissopimuksia.

Johdannaissopimus

Johdannaissopimusten hinta perustuu joidenkin arvopapereiden tai hyödykkeiden arvoon. Osakkeita koskevat sopimukset antavat oikeuden ostaa tai myydä osakkeet määrätyn ajan kuluttua etukäteen sovittuun hintaan

Julkinen noteeraus

Arvopaperien hintatason määräytyminen julkisilla markkinoilla, kuten pörssissä.

Juoksuaika

Joukkolainan laina- eli juoksuaika, jonka kuluessa laina maksetaan takaisin.

Jälkimarkkinahyvitys

Joukkovelkakirjan myyntipäivään mennessä kertynyt korko.

Jälkimarkkinat

Arvopaperien markkinat liikkeeseenlaskun jälkeen. Esimerkiksi pörssikauppa tai arvopaperinvälittäjän järjestämä kauppa.

Kohde-etuus

voi olla esimerkiksi osake, osakeindeksi, valuutta, hyödyke tai niistä muodostettu kori. Kohde-etuus on siis omaisuus, johon osakeindeksiobligaation tuotto perustuu.

Kuponkikorko

Korkotuottoa laskettaessa lähtökohtana on joukkovelkakirjasta maksettava hinta eli emissiokurssi ja sille maksettava nimelliskorko eli kuponkikorko.

Kurssiriski

Arvopapereiden hinnanmuutosten aiheuttama riski.

Littera

Osakeindeksiobligaatioon sijoitettavan rahamäärän on oltava jaollinen litteran ilmoittamalla rahamäärällä.

Lähtöarvo

on kohde-etuuden arvo lainaehtojen mukaisina arvostusajankohtina, johon kohde-etuuden arvonmuutosta verrataan lainan eräpäivänä. Lähtöarvon laskentaan käytettäviä arvostuspäiviä voi olla yksi tai useampia indeksilainasta riippuen.

Loppuarvo

on kohde-etuuden arvo lainaehtojen mukaisina arvostusajankohtina, jonka mukaan sijoittajan saama tuotto määräytyy. Loppuarvon laskentaan käytettäviä arvostuspäiviä voi olla yksi tai useampia indeksilainasta riippuen.

Liikkeeseenlasku

Osakeanti tai joukkolainan myynti yleisölle, emissio.

Limiitti

Rajahinta, jolla sijoittaja suostuu ostamaan tai myymään arvopaperin. Voi myös olla luottoraja, jonka puitteissa asiakas saa tehdä kauppaa.

Markkinahinta

Arvopaperin käypä, markkinoilla muodostunut kurssi. Käypä hinta.

Maturiteetti

Ks. juoksuaika

Merkintä

Osakkeiden ja joukkovelkakirjojen ostaminen liikkeeseenlaskun yhteydessä.

Merkintähinta

Arvopaperista liikkeeseen laskettaessa perittävä hinta.

Merkintäpalkkio

Rahasto-osuuksien merkinnästä rahastoyhtiöt perivät tavallisesti merkintäpalkkion, joka kotimaisissa rahastoissa on keskimäärin 1 % merkintähinnasta.

Myyntikurssi

Pörssilistalla ostokurssi kertoo, miten paljon ostaja on tarjonnut osakkeesta siinä vaiheessa, kun hinnasta ei enää päästy yksimielisyyteen eikä kauppoja enää syntynyt. Myyntikurssi taas ilmaisee myyjän vaatimuksen samassa tilanteessa.

Nimellismäärä

Rahamäärä, jolle obligaatio on asetettu.

Noteeraus

Arvopaperin hinnan määräytyminen julkisessa kaupassa.

Osakeindeksiobligatio/ Osakeindeksilaina

Obligaatio, jonka korko, kokonaan tai osittain, on riippuvainen osakemarkkinoiden kehityksestä.

Osallistumisaste = Tuottokerroin

Kertoo suhteellisen osuuden, jonka indeksilainaan sijoittanut sijoittaja saa kohde-etuuden arvonmuutoksesta.

Obligaatio

Joukkovelkakirjalaina, jolle on asetettava vakuus.

Osakeindeksi

Indeksi, joka mittaa osakkeiden hintamuutoksia. Eri indeksit poikkeavat toisistaan niihin sisältyvien yhtiöiden ja mahdollisten yhden yhtiön painorajoitusten perusteella.

Osakerahasto

Pääasiassa osakkeisiin varansa sijoittava sijoitusrahasto.

Portfolio

Useista eri sijoituskohteista muodostuva sijoitussalkku.

Pääomaturva

Obligaation liikkeeseen laskenut pankki vastaa siitä, että sijoittaja saa takaisin obligaation nimellismäärän.

Pääomatulot

Tulot pääomasta, esim. korot, osingot, vuokrat ja sijoitusrahastojen tuotto-osuudet sekä luovutusvoitot.

Rahoitustarkastus

Sijoitusrahastotoimintaa valvoo Rahoitustarkastus (Rata), joka on Suomen Pankin yhteydessä toimiva pankki- ja rahoituslaitosten toimintaa valvova viranomainen.

Reaalituotto

Tuotto, josta on vähennetty inflaation vaikutus.

Riskilisiä/riskipremio

Sijoittajan edellyttämä riskittömän koron ylittävä lisätuotto.

Riskinhajautus

Sijoittamisen riskien vähentäminen niin, että varat jaetaan useisiin, eri tavoin käyttäytyviin sijoituskohteisiin kuten osakkeisiin ja korkokohteisiin. Osakeriskiä hajautetaan sijoittamalla useiden eri toimialojen osakkeisiin. Riskiä voi hajauttaa myös tekemällä sijoitukset eri aikoina (aikahajautus).

Sijoitustodistus

Pankin liikkeelle laskema jälkimarkkinakelpoinen velkakirja.

Suojaaminen, hedging

Toimenpide, jolla halutaan poistaa esimerkiksi korko-, valuuttakurssi- tai raaka-aineiden hintakehitykseen liittyvä riski, esimerkiksi johdannaisinstrumentteja käyttämällä.

Tarjousesite

Arvopapereiden liikkeeseen laskun yhteydessä laadittava esite, jossa kerrotaan määrätyt tiedot sijoituskohteesta.

Tuottokerroin = Osallistumisaste

Kertoo suhteellisen osuuden, jonka indeksilainaan sijoittanut sijoittaja saa kohde-etuuden arvonmuutoksesta.

Tuottokäyrä

Tuoton ja arvopaperin jäljellä olevan juoksuajan välistä suhdetta kuvaava käyrä. Tuottokäyrä ennakoii markkinakorkojen tulevaa kehitystä ja kertoo samalla rahamarkkinoiden inflaatio-odotuksista.

Valtion viitelaina

Sarjaobligatiolaina, jolle määrätty pankit ovat sitoutuneet pitämään yllä aktiivista kauppaa jälkimarkkinoilla.

Vertailuindeksi

Indeksi, johon sijoitusrahaston tuottoa verrataan rahaston sääntöjen mukaan, esimerkiksi HEX-portfoliaindeksi. Benchmark-indeksi

Vastapuoliriski

toteutuu, jos liikkeeseenlaskija ei kykene maksamaan lainan nimellispääomaa tai sille kertynyttä tuottoa lainan eräpäivänä sijoittajalle.

Yleisindeksi

Koko markkinoita kuvaava indeksi.

Ylikurssi

Nimellisarvon ylittävä osa joukkolainan hinnasta/ Lisämaksu, joka maksetaan saadakseen korkeamman osallistumisasteen.